

TOP 3 BÀI VĂN HAY: PHÂN TÍCH TRUYỆN NGẮN NHỮNG NGÔI SAO XA XÔI LỚP 9

Dàn ý mẫu bài phân tích truyện ngắn Những ngôi sao xa xôi

1, Mở bài

- Giới thiệu truyện ngắn “Những ngôi sao xa xôi” của tác giả Lê Minh Khuê: truyện ca ngợi tinh thần dũng cảm của thế hệ trẻ trong những ngày kháng chiến, đặc biệt là sự hi sinh thầm lặng của các cô gái thanh niên xung phong.

2, Thân bài

a, Hoàn cảnh sống và chiến đấu củ các nhân vật

- Ba cô gái trong tổ trinh sát sống trong hang, luôn theo dõi tình hình trên cao điểm.

- Công việc: đo khối lượng đất phải lấp vào hố bom, đếm và phá bom chưa nổ, bom nổ chậm.

⇒ công việc nguy hiểm, hoàn cảnh sống khắc nghiệt.

b, Tính cách, tâm hồn của ba cô gái ở tổ đội trinh sát

- Ba cô gái hồn nhiên, mơ mộng, giàu tình cảm:

+ Phương Định hay hát, hay cười một mình; hay ngắm mình trong gương, tự đánh giá mình là một cô gái khá, có hai bím tóc dài đẹp, cô cao kiêu hãnh, mắt dài, “có cái nhìn sao mà xa xăm”; làm ngơ trước sự trêu đùa, yêu mến của các anh chiến sĩ nhưng thực lòng luôn ngưỡng mộ các anh; có nhiều ước mơ, muốn sống nhiệt huyết, cống hiến

+ Nho: không khéo tay nhưng thích thêu thùa; ước mơ trở thành thợ hàn trong một nhà máy thủy điện lớn, chơi bóng chuyền giỏi

+ Chị Thao: thích chép bài hát, chăm chút tia tóc đôi lông mày, mong muốn được làm y sĩ, lấy được chồng là bộ đội.

- Cả ba đều hay nhớ về quê hương Hà thành: khi nhận được thư của bạn Nho, khi hát, khi suy nghĩ vu vơ, ngóng từng đoàn xe dưới xuôi đi qua để hỏi thăm tin tức.

- Mối quan hệ, tình cảm với đồng đội:

+ Họ yêu mến, quan tâm nhau như người thân: tranh nhau đi lên cao điểm, Phương Định không cãi lời chỉ huy của chị Thao, Nho lo lắng khi hai người bạn lên cao điểm lâu chưa về, chị Thao luôn ra dáng chị cả nhận mọi sự nguy hiểm vào người.

+ Sự quan tâm, gắn kết của các đơn vị: tổ trình sát làm việc trên cao xạ luôn báo cáo tình hình chính xác cho đơn vị phía dưới, đơn vị luôn sẵn sàng chi viện cho tổ (qua những lời nhắc nhở của đại đội trưởng).

c, Sự gan dạ, chất anh hùng của ba cô gái trong đội trình sát

- Nghiêm túc trong công việc: Phương Định hay hát và nghĩ vắn vơ, Nho thêu thùa, chị Thao chép bài hát, nhưng khi có máy bay địch là tất cả ở tư thế sẵn sàng. Chị Thao chỉ đạo, Phương Định và Nho được giao việc gì cũng hoàn thành.

- Tinh thần dũng cảm:

+ Phương Định: bình tĩnh, đàng hoàng bước tới quả bom chứ không đi khom, đào đất quanh bom có lúc lưỡi xẻng chạm trúng vào quả bom cũng không sợ.

+ Nho: luôn sẵn sàng chiến đấu

+ Chị Thao: cương quyết, táo bạo, chỉ huy cả đội trình sát

- Trên người ai cũng có vô số vết thương to nhỏ: chị Thao có 9 vết thương, Nho 5 vết, Phương Định 4 vết, dù vết thương chưa khép miệng, dù chân tay đau nhức nhưng quyết không nằm trong quân y, vẫn chạy trên cao điểm phá bom.

⇒ Coi cái chết rất nhẹ, dù bị thương, bị vùi trong đất, mệt lả nhưng vẫn đùa vui trong gian khổ, coi việc bị thương là “xúi quẩy tí”, coi công việc của mình cũng có cái thú vị riêng.

d, Nghệ thuật

- Ngôi kể thứ nhất, nhân vật xưng tôi: câu chuyện chân thực giàu cảm xúc, các nhân vật, sự kiện được tái hiện qua con mắt nhân vật Phương Định.

- Xây dựng nhân vật hay hồi tưởng, cho thấy nỗi nhớ quê hương, nhớ những ngày mới ra chiến trường của nhân vật

- Ngôn ngữ đối thoại ngắn gọn, mang tính mệnh lệnh, giúp bộc lộ sự quyết đoán, nhanh nhẹn, mạnh mẽ trong công việc của các nữ thanh niên xung phong. Nghệ thuật chọn lọc hình ảnh miêu tả đắt giá: lột tả được vẻ đẹp con người trước chiến tranh khốc liệt.

- Miêu tả các nhân vật chỉ bằng một vài nét chấm phá nhưng làm bật lên được tính cách, nội tâm nhân vật.

3, Kết bài

- Tác giả đã tái hiện lại một thời kì chiến tranh gian khó, khốc liệt, làm nổi bật lên hình ảnh những nữ thanh niên xung phong trẻ trung, nhiệt huyết, gan dạ, kiên cường.
- Nghệ thuật truyện ngắn đặc sắc: sử dụng dòng thời gian hồi tưởng xen lẫn thực tại, giọng kể bình thản càng tôn lên phẩm chất anh hùng của các nhân vật, sử dụng hình ảnh miêu tả sự tàn khốc của chiến tranh.

Bài văn mẫu 1: Phân tích truyện ngắn Những ngôi sao xa xôi lớp 9

Từ lâu, hình ảnh những cô gái thanh niên xung phong đã đi vào thi ca, nhạc họa nuôi một nguồn cảm hứng dồi dào, bất tận. Ta có thể kể đến bài thơ "Gửi em cô gái thanh niên xung phong" của nhà thơ Phạm Tiến Duật hay bài hát "Cô gái mở đường" của cố nhạc sĩ Xuân Giao... Và cũng góp một tiếng nói riêng, tiếng nói của một thanh niên xung phong trên tuyến đường Trường Sơn vào đề tài này, Lê Minh Khuê với truyện ngắn "Những ngôi sao xa xôi" đã khắc họa thành công hình ảnh những cô gái xung phong phá bom, mở đường thật chân thực: hồn nhiên, trong sáng, giàu mộng ước, lạc quan, yêu đời và rất dũng cảm, mạnh mẽ trong chiến đấu. Tác phẩm là "đứa con tinh thần" đầu tiên của nhà văn, được viết vào năm 1971, trong cuộc kháng chiến chống Mỹ của dân tộc đang diễn ra rất ác liệt.

Sức hấp dẫn của thiên truyện không chỉ dừng lại ở việc phản ánh chân thực cuộc sống chiến đấu đầy khốc liệt của các cô gái thanh niên xung phong ở tuyến đường Trường Sơn mà truyện còn lôi cuốn người đọc ở nghệ thuật trần thuật và miêu tả tâm lí nhân vật độc đáo của Lê Minh Khuê. Nhà văn đã rất khéo léo trong việc lựa chọn ngôi kể cho truyện ngắn của mình: ngôi thứ nhất qua nhân vật Phương Định. Điều này có tác dụng làm cho thế giới nội tâm với những ấn tượng, hồi tưởng của nhân vật hiện lên thật phong phú, đậm nét. Đồng thời, cách chọn ngôi kể qua một cô gái trẻ hồn nhiên, nhạy cảm, trong sáng và lại là người trong cuộc không chỉ làm cho câu chuyện trở nên khách quan, chân thực mà còn khiến cho câu chuyện mang một giọng điệu sôi nổi, đầy nữ tính.

Trước hết, truyện ngắn "Những ngôi sao xa xôi", Lê Minh Khuê đã phản ánh một cách chân thực cuộc sống và chiến đấu hết sức gian khổ, hiểm nguy nơi chiến trường đầy bom rơi đạn nổ. Đó là câu chuyện về ba nữ thanh niên trẻ xung phong, sống ở dưới chân một trọng điểm trên tuyến đường Trường Sơn tạo thành tổ trình sát mặt đường. Họ bao gồm có: Thao, Nho và Phương Định, với nhiệm vụ quan sát địch ném bom, đo khối lượng đất đá để lấp hố bom, đánh dấu các vị trí có bom chưa nổ và phá bom. Đây là một công việc vô cùng nguy hiểm, có thể đối diện với cái chết bất cứ lúc nào. Thậm chí, ở nơi cư trú của họ cũng luôn có sự rình rập của tử thần: "Chúng tôi ở trong một hang dưới chân cao điểm. Con đường đi qua trước của hang, kéo lên đồi... đường bị đánh lở loét, màu đất đỏ, trắng lẫn lộn. Hai bên đường không có lá xanh. Chỉ có những thân cây bị tước khô cháy. Những cây nhiều rễ nằm lãn lóc...". Đó là một hiện thực tàn khốc của chiến tranh, của sự tàn phá khủng khiếp khi mà màu xanh của cây cỏ tự nhiên cũng không thể sống nổi. Vì

thế, sự che chắn giản đơn của thiên nhiên như là nguy trang để bảo vệ mạng sống của họ cũng không có được. Trước mắt người đọc là cảnh tượng của hoang phế, trần trụi, âm ảm chết chóc, tang thương. Không dừng lại ở đó, khi làm nhiệm vụ họ phải chạy trên cao điểm giữa cái nắng chói chang, phơi mình giữa trọng điểm bắn phá của máy bay định. Vì thế, "Chúng tôi bị bom vùi luôn. Có khi bò trên cao điểm, về chỉ thấy hai con mắt lấp lánh. Cười thì hàm răng lóa lên khuôn mặt nhem nhuốc [...] thần kinh căng như chảo, tim đập bất chấp cả nhịp điệu, chân chạy mà vẫn biết rằng khắp xung quanh có nhiều quả bom chưa nổ. Có thể nổ bây giờ, có thể chốc nữa. Nhưng nhất định sẽ nổ...". Lê Minh Khuê tiếp tục lia ống kính quay chậm vào một lần phá bom của Phương Định, tái hiện thật chân thực, tinh tế cảnh tượng kinh khủng đó. Mặc dù đã rất nhiều lần phá bom, nhưng với Phương Định mỗi lần làm công việc này vẫn là một thử thách với thần kinh cho đến từng cảm giác: "Tôi dùng xẻng nhỏ đào đất dưới quả bom. Đất rắn. Những hòn sỏi theo tay tôi bay ra hai bên. Thình thoảng lưỡi xẻng chạm vào quả bom. Một tiếng động sắc đến gai người, cứa vào da thịt tôi. Tôi rùng mình và bỗng thấy tại sao mình làm chậm quá. Nhanh lên một tí ! Vỏ quả bom nóng. Một dấu hiệu chẳng lành. Hoặc là nóng từ bên trong quả bom. Hoặc là mặt trời nung nóng." . Lời văn như dao nhọn, sắc lạnh đến rợn người, khiến người đọc như cảm giác đang trực tiếp trải nghiệm tham gia công việc phá bom cùng với nhân vật vậy!. Tiếp đó là những giây phút chuẩn bị kích nổ trái bom: "Tôi cẩn thận bỏ gói thuốc mìn xuống cái hố đã đào, châm ngòi. Dây mìn dài, cong, mềm. Tôi khóa đất rồi chạy lại chỗ ẩn nấp của mình...". Những giây phút đợi chờ tiếng nổ của quả bom thật căng thẳng, "tim tôi cũng đập không rõ", thậm chí cô còn nghĩ tới cái chết, nhưng đó là cái chết mờ nhạt, không cụ thể. Cái chính lúc này là "bom có nổ không?. Không thì làm cách nào để châm mìn lần thứ hai? [...] nhưng quả bom nổ. Một thứ tiếng kì quái, đến vang óc. Ngực tôi nhói, mắt cay xè... mùi thuốc bom buồn nôn... Mảnh bom xé không khí, lao và rít vô hình trên đầu"... Quả là một cuộc chiến đấu không cân sức, nguy hiểm đầy ngoạn mục nhưng cô gái đã mạnh mẽ vượt qua. Đến đây, người đọc càng cảm nhận thấy sự tàn ác khốc liệt của chiến tranh bao nhiêu thì lại càng cảm phục tinh thần trách nhiệm trong công việc, lòng quả cảm vô song, sẵn sàng hi sinh vì tổ quốc, vì hòa bình của những cô gái thanh niên xung phong phá bom mở đường đến bấy nhiêu. Qua đó, chúng ta mới thấy hết được ý thức, trách nhiệm công dân cao độ của những con người anh hùng xả thân vì kháng chiến, cách mạng:

"Chúng tôi đã đi không tiếc đời mình

(Những tuổi hai mươi làm sao không tiếc)

Nhưng ai cũng tiếc tuổi hai mươi thì còn chi tổ quốc."

Tiếp đến, sự thành công của truyện ngắn "Những ngôi sao xa xôi" còn được thể hiện ở nghệ thuật xây dựng nhân vật, nhất là việc miêu tả tâm lí các nhân vật trong truyện. Điều này không chỉ được thể hiện ở việc tác giả khắc họa thái độ và trạng thái nhân vật trong mỗi lần làm nhiệm vụ phá bom, mà nữ nhà văn còn đặc biệt lách sâu vào trong mạch ngầm đời sống nội tâm của các cô gái thanh niên xung phong, làm hiện lên những vẻ đẹp tâm hồn thật sinh động, phong phú. Đó là những nét đẹp chung của những cô gái trẻ như

nhạy cảm, dễ xúc động, nhiều mộng mơ nhưng ở họ lại có những nét đẹp, sức hấp dẫn riêng của các cô gái ra đi từ đất Hà Thành mỹ lệ. Chị Thao là đội trưởng, người lớn tuổi nhất, luôn "cương quyết, táo bạo" và "bình tĩnh đến phát bực" trong mọi hoàn cảnh nhưng lại sợ nhìn thấy máu chảy và sợ vắt. Chị có sở thích là chép lại các bài hát, dù chẳng thuộc nhạc, giọng lại chua. Nho thì ít tuổi hơn, trẻ trung, hồn nhiên "trông mát mẻ như một que kem trắng", lại thích nhai kẹo, tắm suối, dù biết là ở đó hay có bom nổ chậm... nhưng khi làm nhiệm vụ thì luôn tỉnh táo, mạnh mẽ, dũng cảm. Khi bị thương, Nho không hề rên la và không muốn mọi người xung quanh phải lo lắng: "Không chết đâu. Đơn vị đang làm đường kia mà. Việc gì phải khiến cho nhiều người lo lắng. O, cái bà này! Sao bà cứ cuống quýt lên vậy?". Nhất là Phương Định, dưới ngòi bút của Lê Minh Khuê, cô hiện lên là một cô gái hồn nhiên, trẻ trung, lạc quan và giàu mơ ước về tương lai. Cô luôn tự hào, hãnh diện về vẻ đẹp ngoại hình của mình, khiến các anh lính phải ngả nghiêng, ngây ngất, luôn tìm cách để bắt chuyện, làm quen: "Tôi là con gái Hà Nội. Nói một cách khiêm tốn, tôi là một cô gái khá. Hai bím tóc dày, tương đối mềm, một cái cổ cao, kiêu hãnh như đài hoa loa kèn...". Đặc biệt Phương Định luôn thích ngắm mình trong gương, nhất là ngắm đôi mắt. "Nó dài, màu nâu, hay nheo lại như chói nắng" và được các anh lái xe khen "Cô có cái nhìn sao mà xa xăm!". Vì thế, Phương Định luôn có ý thức giữ gìn hình tượng của mình trong mọi hoàn cảnh. Dù trong lúc đang phá bom, cảm thấy rất sợ nhưng cô "cảm thấy có ánh mắt các chiến sĩ dõi theo mình, tôi không sợ nữa. Tôi sẽ không đi khom. Các anh ấy không thích cái kiêu đi khom khi có thể cứ đang hoàng mà bước tới". Cô có sở thích mê hát, "thường cứ thuộc một điệu nhạc nào đó rồi bịa ra lời mà hát...". Nhưng hình ảnh gây ấn tượng nhất trong lòng người đọc khi nói tới Phương Định là cảnh tượng cô bất ngờ gặp cơn mưa đá. "Tôi chạy vào, bỏ trên bàn tay đang xòe ra của Nho mấy viên đá nhỏ. Lại chạy ra, vui thích cuống cuồng". Để rồi sau những niềm vui con trẻ "say sưa, tràn đầy" là những nỗi nhớ da diết về người mẹ, cái cửa sổ ngôi nhà, những ngôi sao to trên bầu trời thành phố, là cây, là cái vòm nhà hát hoặc bà bán kem đẩy những chiếc xe chở đầy kem... Tất cả như vừa thực, vừa hư, cứ xoáy sâu vào trong tâm trí của Phương Định. Và tất cả điều đó đã trở thành hành trang trong tâm hồn, giúp họ có thể vượt qua sự tàn khốc của hiện thực chiến tranh, đốt lên trong lòng họ niềm tin yêu cuộc sống. Đó là những nét đẹp tâm hồn đầy nhân bản đáng quý, đáng trân trọng.

Đến đây, người đọc đã nhận ra vẻ đẹp nhan đề tác phẩm "Những ngôi sao xa xôi" của nhà văn. Đây là một nhan đề lãng mạn, hay, độc đáo. Hình ảnh những ngôi sao xa ấy đã được trở đi trở lại nhiều lần trong thiên truyện với nhiều ý nghĩa khác nhau. Đó là những ngôi sao trên mũ của người chiến sĩ, là những ngôi sao trên bầu trời thành phố, là những ngôi sao trong câu chuyện cổ tích nói về xứ sở thần tiên... Và đặc biệt, những ngôi sao còn chất chứa biểu tượng cho những phẩm chất cách mạng sáng ngời, cho tâm hồn trong sáng, lạc quan, đầy mơ mộng của những cô gái trẻ thanh niên xung phong luôn khao khát hướng tới một cuộc sống thanh bình, yên ả.

Khép lại "Những ngôi sao xa xôi", Lê Minh Khuê đã làm nổi bật lên chủ nghĩa anh hùng và vẻ đẹp tâm hồn của thế hệ trẻ Việt Nam trong hoàn cảnh chiến tranh. Mạnh mẽ, dũng cảm, bất khuất trong chiến đấu; hồn nhiên, tươi trẻ, lạc quan trong cuộc sống. Đọc

xong câu chuyện, người đọc, nhất là những thế hệ trẻ mới thấy hết được vai trò, trách nhiệm của mình trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước quan trọng biết nhường nào!.

Bài văn mẫu 2: Phân tích truyện ngắn Những ngôi sao xa xôi lớp 9

Lê Minh Khuê thuộc thế hệ nhà văn trưởng thành trong kháng chiến chống Mỹ, bà từng là thanh niên xung phong và bắt đầu sáng tác vào đầu những năm 70. Trước chiến tranh các tác phẩm của bà tập trung phản ánh đời sống, cuộc chiến đấu của những con người trẻ tuổi trên tuyến đường Trường Sơn, ca ngợi vẻ đẹp phẩm chất và tinh thần của họ. Những ngôi sao xa xôi là một trong những tác phẩm nổi bật nhất của bà thời kì kháng chiến chống Mỹ.

Những ngôi sao xa xôi được sáng tác năm 1971 trong giai đoạn cuộc kháng chiến chống Mỹ diễn ra ác liệt. Tác phẩm không chỉ làm nổi bật cuộc sống chiến đấu gian khổ của những người chiến sĩ, của những thanh niên xung phong trên tuyến đường Trường Sơn, mà còn làm nổi bật tinh thần anh dũng của họ. Tác phẩm xoay quanh ba nhân vật: Nho, Thao, Phương Định mỗi người một cá tính, một tâm hồn nhưng tựu chung đều có lòng yêu nước nồng nàn.

Nhân vật chính trong tác phẩm là Phương Định, một cô gái người Hà Nội, trẻ trung và hội tụ trong mình biết bao phẩm chất tốt đẹp, đại diện tiêu biểu cho thế hệ trẻ Việt Nam thời kì đó. Trước hết cô là một người kiên cường, dũng cảm. Cô cùng đồng đội đảm đương công việc hết sức nguy hiểm, gian khổ trên cung đường Trường Sơn, giữa những năm tháng kháng chiến chống Mỹ ác liệt nhất: cô thuộc tổ trinh sát mặt đường, hàng ngày phải đo khối lượng đất đá lấp vào hố bom, đếm bom chưa nổ và nếu cần cô sẽ phá những trái bom đó để đảm bảo an toàn cho những chiếc xe tiến vào miền Nam. Nhiệm vụ chứa đầy sự nguy hiểm, ngay khi máy bay địch vừa đi qua cô cùng đồng đội phải lập tức lên cao điểm: “đất bốc khói, không khí bàng hoàng, máy bay âm ì xa dần. Thần kinh căng như chão, tim đập bất chấp cả nhịp điệu, chân chạy mà vẫn biết rằng khắp chung quanh đó nhiều quả bom chưa nổ”. Tình thế nguy hiểm là vậy, nhưng cô vẫn dũng cảm tiến đến hoàn thành nhiệm vụ của mình. Cô đi thẳng đến chỗ những quả bom, cô chiến thắng nỗi sợ hãi của chính mình, tất cả các giác quan trở nên tinh nhạy hơn bao giờ hết. Tinh thần trách nhiệm cùng với sự kiên cường dũng cảm khiến cái chết trở nên mờ nhạt, cũng có đôi lúc cô nghĩ đến cái chết “nhưng một cái chết mờ nhạt, không cụ thể”, điều Phương Định quan tâm nhất là: “liệu mình có nổ? bom có nổ không? Không thì làm cách nào để châm mìn lần thứ hai”, tuyệt nhiên cái chết không phải mối bận tâm hàng đầu của cô. Tinh thần ấy, vẻ đẹp ấy tiêu biểu cho sự quả cảm, gan dạ của nữ chiến sĩ thanh niên xung phong. Đằng sau sự dũng cảm, kiên cường lại là một tâm hồn nhạy cảm, mơ mộng và giàu tình yêu thương. Dù đã vào chiến trường ba năm, trải qua nhiều thử thách, khó khăn, gian khổ nhưng Phương Định vẫn giữ vẹn nguyên thế giới tâm hồn mình, cô mang trong mình nét hồn nhiên, mơ mộng, trẻ trung. Cô tự nhận mình “là một cô gái khá. Hai bím tóc dày, tương đối mềm và một cái cổ cao, kiêu hãnh như đài hoa loa kèn. Còn mắt tôi thì các anh lái xe bảo: “cô có cái nhìn sao mà xa xăm”, qua những lời tự nhận xét ấy, cho

thấy Phương Định là một cô gái xinh đẹp và rất tự tin về bản thân. Đặc biệt cô rất thích hát ở nhiều thể loại khác nhau, thậm chí cô còn tự bịa ra để hát. Tâm hồn cô luôn trẻ trung, tươi vui dù trong hoàn cảnh chiến tranh ác liệt. Cô còn là một cô gái tinh tế, nhạy cảm, trước một cơn mưa đá bất chợt cô vui sướng như con trẻ, hồi tưởng về quá khứ, về tuổi thơ, về căn nhà nhỏ của mình ở Hà Nội. Không chỉ vậy, Phương Định còn là tình cảm gắn bó sâu nặng và tình yêu thương, sự quan tâm với những đồng đội của mình. Điều này được thể hiện rõ nhất trong lần Nho bị thương, cô cẩn thận, kĩ lưỡng chăm sóc cho cô em gái nhỏ. Tất cả những yêu tố trên đã cho thấy một Phương Định nhạy cảm, tinh tế, hồn nhiên nhưng cũng không kém phần dũng cảm, gan dạ.

Ngoài Phương Định ta cũng không thể không nhắc đến một chị Thao cứng cỏi, điềm tĩnh nhưng lại có những nét rất con gái, rất yếu mềm. Những lúc sắp bước vào cuộc chiến chị bình tĩnh đến phát bực “móc bánh quy trong túi, thong thả nhai”, trở về từ trận địa chị vẫn bình thản như không hề có chuyện gì xảy ra. Nhưng chị lại có những nét rất con gái, chị tía lông mày nhỏ như cái tăm, áo lót cái nào cũng thêu chỉ, dù không biết hát nhưng chị lại có những ba quyển sổ tay chép dày đặc những lời bài hát, đặc biệt mỗi lần nhìn thấy máu chị tái mét mặt. Lần Nho bị thương, chị vừa lo lắng, lại vừa sợ hãi khi thấy máu, “mắt mở to, mồ trắng đi như không còn sự sống”, luống cuống muốn gọi điện về đơn vị. Tất cả những hành động cử chỉ ấy cho thấy tình yêu thương, sự quan tâm, tinh thần đồng đội sâu nặng ở chị. Bên cạnh đó hẳn chúng ta cũng không thể nào quên cô bé Nho, em út của đội, luôn được các chị cưng chiều, quan tâm. Nho mang vẻ xinh xắn, nhẹ nhõm, dễ thương, cô như một cây kem nhỏ trắng, mà ai cũng muốn ôm ấp và bế trên tay. Nhưng cô cũng hết sức mạnh mẽ, can đảm. Đối mặt với bom đạn chiến tranh cô không hề sợ hãi, khi bị thương không hề kêu rên, cô không về viện quân y mà bám trụ cùng đồng đội đến cùng.

Tác phẩm kể ở ngôi thứ nhất, theo điểm nhìn của nhân vật Phương Định. Sự lựa chọn ngôi kể như vậy phù hợp với nội dung của tác phẩm, tạo điều kiện để tác giả biểu hiện thế giới nội tâm và những suy nghĩ, cảm xúc của nhân vật, cũng như khắc họa được sự hồn nhiên, lạc quan giàu tình cảm của ba cô gái trong hoàn cảnh chiến tranh ác liệt. Không chỉ vậy nó còn tạo ra độ tin cậy lớn cho người đọc về tính chân thực của câu chuyện vì người kể cũng là người tham gia, chứng kiến câu chuyện. Ngôn ngữ tự nhiên, giàu chất khẩu ngữ, lời thoại ngắn, sử dụng câu đặc biệt, rút gọn. Lời kể với nhịp điệu linh hoạt: có khi dùng câu văn ngắn, nhịp nhanh phù hợp với không khí căng thẳng, khẩn trương ở chiến trường. Ở những đoạn hồi tưởng nhịp kể chậm lại, gợi nhớ những kỉ niệm thời niên thiếu, vô tư, không khí thanh bình trước chiến tranh.

Tác phẩm đã khắc họa thành công những nữ thanh niên xung phong trên tuyến đường Trường Sơn thời chống Mĩ là: Nho, Thao, Phương Định. Họ trở thành biểu tượng cho vẻ đẹp của thế hệ trẻ Việt Nam trong kháng chiến chống Mĩ. Qua đó, ngợi ca tâm hồn trong sáng, tính cách dũng cảm và tinh thần lạc quan của người chiến sĩ thanh niên xung phong Trường Sơn.

Bài văn mẫu 3: Phân tích truyện ngắn Những ngôi sao xa xôi lớp 9

Lê Minh Khuê cây bút trưởng thành trong kháng chiến chống Mỹ. Các tác phẩm của bà xoay quanh cuộc sống, chiến đấu của những cô thanh niên xung phong. Những ngôi sao xa xôi là một trong những tác phẩm xuất sắc nhất của bà, kể về cuộc sống chiến đấu của ba cô gái trên tuyến đường Trường Sơn.

Truyện được sáng tác năm 1971 khi chiến tranh chống Mỹ đang diễn ra vô cùng khốc liệt. Truyện được viết về công cuộc chiến đấu của thanh niên xung phong, bộ đội trên tuyến đường Trường Sơn trong thời kì kháng chiến chống Mỹ.

Nhan đề của tác phẩm giàu ý nghĩa, và giá trị biểu đạt. Trước hết nó là một hình ảnh tả thực những vì tinh tú trong vũ trụ bao la, tỏa ánh sáng dịu nhẹ, lung linh và lấp lánh. Hình ảnh ngôi sao được nhắc đến nhiều lần trong tác phẩm: Ngôi sao vàng trên mũ của chiến sĩ, ngôi sao ở thành phố, ngôi sao trong truyện cổ tích,... Không chỉ vậy, nhan đề còn có ý nghĩa biểu tượng, khiến ta nhớ về vẻ đẹp của những cô thanh niên xung phong với tâm hồn mơ mộng, trong sáng, bay bổng và phẩm chất cách mạng sáng ngời. Còn cái “xa xôi” có chăng chính là cao điểm – nơi các cô đang chiến đấu. Trong cuộc kháng chống Mỹ, những cô gái nhỏ bé, lặng lẽ, khiêm nhường ấy chính là những ngôi sao sáng của núi rừng Trường Sơn.

Nho, Thao, Phương Định còn là những cô gái rất trẻ, họ sống chiến đấu trên “một cái hang lớn dưới chân cao điểm” giữa vùng trọng điểm của tuyến đường Trường Sơn – nơi tập trung nhiều nhất bom đạn của kẻ thù. Nơi họ sống chỉ có tàn tích của chiến tranh: đường bị đánh lở loét, màu đất đỏ, trắng lẫn lộn, hai bên đường không có lá xanh, chỉ có những thân cây bị tước khô cháy, những cây lớn nằm lãn lóc, những tảng đá to, những thùng xăng hoặc những thành ô tô méo mó, han rỉ nằm trong đất. Tưởng chừng như mọi thứ bị hủy diệt, không có dấu hiệu của sự sống. Hoàn cảnh sống ấy đã cho ta thấy cái khốc liệt của chiến tranh, sự khó khăn gian khổ mà con người phải trải qua.

Công việc của họ đặc biệt nguy hiểm, họ phải quan sát địch ném bom, sau mỗi lần đó họ lại lao ra trọng điểm đo khối lượng đất đá bị đào xói, đếm những quả bom chưa nổ và phá bom. Phải thường xuyên đối mặt với cái chết. Họ bị bom vùi là chuyện bình thường “Có khi bò lên cao điểm về chỉ thấy hai con mắt lấp lánh. Cười thì hàm răng trắng lóa trên gương mặt lem luốc” . Công việc thường ngày ấy khiến thần kinh họ luôn căng thẳng, đòi hỏi phải có sự bình tĩnh, dũng cảm.

Là những cá nhân, với đời sống tâm hồn và tình cảm khác nhau, nhưng ở ba cô gái này đều mang những điểm chung. Trước hết, họ có tinh thần trách nhiệm cao với nhiệm vụ: Có lệnh là họ lên đường, quyết tâm hoàn thành nhiệm vụ phá bom mở đường cho những đoàn xe nối đuôi nhau ra tiền tuyến và về đích an toàn. Trong khi phá bom họ chỉ quan tâm đến một điều duy nhất: Liệu bom có nổ không, nếu không thì làm cách nào để bom nổ. Như vậy, với họ nhiệm vụ còn quan trọng hơn tính mạng bản thân.

Không chỉ vậy, họ còn gan dạ, dũng cảm, không sợ hy sinh. Cuộc sống trong bom đạn chiến tranh cái chết có thểập đến bất cứ lúc nào, song họ chưa bao giờ thấy ám ảnh, chưa bao giờ phải trần trọc đêm đêm, cái chết đối với họ là một khái niệm rất mờ nhạt, không cụ thể. Lòng dũng cảm còn thể hiện qua sự kiên cường trong chiến đấu: Chị Thao rất gan dạ, cái cũng phải phát bực về cái tính bình tĩnh đến lạ của chị. Nho khi máu thấm ra đở đất, vẫn bình tĩnh không một tiếng kêu, không cho ai đợc khóc, không cho ai gọi về đợn vị. Phương Định bình tĩnh gan dạ giữa khoang đất của địch, nhất định không chịu đi khom.

Sống với nhau, cùng nhau làm việc, giữa họ còn hình thành tình đợng đội keo sơn, gắn bó. Tình cảm ấy nằm trong sự chân thành, dứt khoát khi ai cũng muốn giành phần nguy hiểm, gian khổ về mình. Phương Định lo lắng, bồn chồn khi chờ Thao và Nho đi trinh sát trên cao điểm với nỗi lo lắng hai bạn không về. Tình cảm ấy nằm trong sự lo lắng, cử chỉ chăm sóc khi Nho bị thương, Phương Định tận tình cứu chữa, chị Thao luống cuống không cảm đợc nước mắt.

Dù can trường, dũng cảm nhưng ở họ cũng có những nét rất hồn nhiên, rất con gái. Họ là ba cô gái trẻ có nội tâm phong phú. Ở họ có những nét chung của cô gái hay mơ mộng, dễ xúc đợng, dễ vui, dễ buồn. Họ cũng rất nữ tính, thích làm đẹp dù ở chiến trường khói lửa. Nho thích thuê thùa, Thao chăm chép bài hát, PĐ thích ngắm mình trong gương, ngời bó gối mơ màng và thích hát. Cuộc sống ở chiến trường rất khó khăn nhưng họ vẫn luôn bình tĩnh, lạc quan, yêu đời. Trong hang vẫn vang lên tiếng hát của ba cô gái và những dự định về tương lai. Chiến tranh bom đạn không thể phá đi đợc những giây phút mơ mộng ấy. Đó còn là thời gian để nhớ về gia đình, về những kỉ niệm, là niềm vui của Nho và Phương Định khi thấy những cơn mưa đá.

Dù có những điểm chung, nhưng bên cạnh đó, họ vẫn có những nét cá tính riêng. Nho hồn nhiên, mơ mộng, sở thích ăn kẹo, tắm suối, dáng vẻ nhỏ bé “mát mẻ như một cây kem”. Chị Thao là tổ trưởng, lớn tuổi nhất, chị từng trải những cũng không thiếu những khát khao, rung đợng của tuổi trẻ, ưa làm đẹp. Đôi lông mày tỉa nhỏ như cái tăm, áo lót cái nào cũng thêu chỉ màu. Ở chị có những nét tính cách tương như mâu thuẫn: Trong công việc chị rất cương quyết, táo bạo như có ai ngờ con người ấy lại sợ máu và vất đến tái mặt. Trong con người chị có sự kết hợp giữa cái nhút nhát, yếu đuối của một người con gái với cái bản lĩnh của một chiến sĩ nơi chiến trường ác liệt. Phương Định là cô gái xinh đẹp, có đời sống nội tâm phong phú, tính cách hồn nhiên, hay mơ mộng, hay sống với kỉ niệm thời thiếu nữ ở thành phố. Cả ba cô gái đều có những nét tính cách đẹp đẽ, đáng yêu. Họ là những con người từ cuộc sống thực bước vào tác phẩm một cách tự nhiên, sinh đợng, họ hiện lên thật bình dị.

Lời văn dung dị, nghệ thuật trần thuật đặc sắc đã đem đến cho người đợc những trang văn thấm đẫm cảm xúc. Qua tác phẩm này, chúng ta có hình dung đầy đủ về vẻ đẹp phẩm chất của những cô thành niên xung phong, họ vừa hồn nhiên, mơ mộng, nữ tính, nhưng cũng vô cùng kiên cường, dũng cảm. Họ chính là những đại diện tiêu biểu nhất trong cuộc kháng chiến chống Mỹ.

